СВОБОДА
LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Рôкъ IV. | Мт. Кармель, Па. Четвергъ 9-го Липня 1896. | Число 28.

Календарь.

Липень.

9	Ч.	Самсона прен.
10	П.	Пер. мощ. Кира и Іоана
11	С.	ПЕТРА И ПАВЛА апост.
12	Н.	7. по СОШ. Соборъ 12 апост
13	П.	Космы и Даміяна безсребр.
14	В.	Положене ризы пр. Богородицы
15	С.	Якинта. Анатолія

Змѣстъ.

Вôдъ Редакціи.

Просимо нашихъ предплатникôвъ и всѣ часописи, зъ котрыми мы обмѣнюємось газетою, щобъ звертались на нову адресу „Свободы": „Svoboda", Printing office, Box 59. Mt. Carmel, Pa. При тôй способности просимо о вырôвнане залеглостей въ предплатѣ. Предплатники можуть грошѣ посылати, або впростъ до Редакціи, або доручати нашимъ аґентамъ. „Свобода" коштує на цѣлый рôкъ тôлько $2.00. При нашихъ бѣдныхъ рускихъ вôдносинахъ незвычайно таньо. Кождый письменный чоловѣкъ повиненъ собѣ записати нашу газету — если хоче знати якъ Русины жиють въ Америцѣ, що дѣє ся на амер. земли, що чувати въ старôмъ краю тай якъ треба жити, щобъ можь называти ся дѣйсно обывателемъ вôльнои землѣ. А тѝ цѣкавѝ и поучаючѝ исторіи, котрѝ до теперь були друкованѝ въ „Свободѣ", чижь не заслугують на то, щобъ нашь чоловѣкъ записавъ собѣ нашу газету? Нема чоловѣка письменного въ Америцѣ, котрый-бы не читавъ газеты. Чижь мы Русины маємо бути все послѣднѝ? Ану покажѣмъ, що мы розумѣємо вже, що значить просвѣта и якъ другѝ народы читаймо свои газеты, але не лишь читаймо, та таки и заплатѣмъ. Адреса коротка, кождый спамятає:

„SVOBODA",
Printing Office
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 59.

Звертаємо увагу на адвертайзментъ правительства канадійского FREE HOMESTEADS!

СПРАВЫ „СОЮЗА".

Всѣмъ намъ знано, що наше Товариство „Союзъ" се органiзація не братствъ, лишь поодинокихъ членôвъ. Зъ тои то причины труднѣйше есть удержати порядокъ въ господарцѣ Товариства. Однакъ порядокъ въ провадженю книгъ и рахункôвъ есть конечный, если „Союзъ" має постоянно розвиватись. Щобъ отже запобѣчи всякимъ неточностямъ, непорозумѣнямъ мѣжь членами а секретаромъ, особливо при выплачуваню посмертного, подаю членамъ и секретарямъ братствъ кôлька увагъ, до котрыхъ вôдъ теперь прошу завсѣгды застосовуватись.

1. Кождый секретарь братствъ, належачихъ до „Союза" нехай зробить собѣ списъ всѣхъ членôвъ братства зъ рубриками на мѣсяцѣ. Въ тôй рубрицѣ запише на кождôмъ мітинґу братства, чи и кôлько заплативъ членъ за даный мѣсяць. Если приступить новый членъ до братства, то треба его дописати въ тôмъ списѣ и зазначити, чи заплативъ вступне. Выступившого члена треба перемазати. Такъ выготовленый списъ прошу менѣ засылати сейчасъ по мітинґу братскôмъ.

2. Членôвъ „Союза", котрыхъ есть бôльше на однôмъ плейзѣ, прошу, щобъ выбрали собѣ зъ помѣжь себе одного або двохъ людей, секретаря и касієра. Першій повѣдомлявъ-бы секретаря „Союза", кôлько есть членôвъ на тôмъ плейзѣ, хто заплативъ, чи хто хоче приступити. Черезъ другого посылали-бы всѣ члены разомъ свое мѣсячне до касы „Союза". Таке постуноване улекшить роботу секретареви „Союза" и вынесе таньше мѣсцевыхъ членôвъ при посылцѣ грошей.

3. Роблю уважными всѣхъ членôвъ, що пôсля ухвалы сегорôчнои Конвенціи членъ зъ мѣсячными вкладками не може залягати за бôльше, якъ за 3 мѣсяцѣ.

4. Секретарѣ братствъ схочуть менѣ донести, въ котру недѣлю вôдбуваєсь мітинґъ братства.

Подаю до вѣдомости всѣмъ членамъ **„Союза", ще поправленѝ Статуты** нашого товариства вже друкують ся. Якъ тôлько будуть готовѝ, сейчасъ розôшле ся на жадане членôвъ.

Приступили слѣдуючѝ новѝ члены:

Зъ McADOO, PA.

	Число въ гол. книзѣ:
1. Гайдукъ Мих.	389
2. Михальчикъ Мих.	390
Зъ OLD FORGE, PA.	
3. Яскѣвка Павло	460
4. Камѣньскій Петро	460
Зъ CHICAGO, Ill.	
5. Куриловъ Мойсей	386

М. Стефановичь
секретарь.

НЕ БУДУЙТЕ КАПЛИЦЬ!

Незадовго буде бôльше церковъ въ Америцѣ, якъ родинъ рускихъ.

Въ послѣднихъ часахъ могли мы вычитати по нашихъ газетахъ такѝ „вôдраднѝ вѣсти:" Тамъ Русины будують церковь, тамъ купили грунтъ пôдъ церковь, тамъ посвящене церкви, тамъ знову задумують будовати церковь, тамъ хотять продавати церковь, тамъ знову процесують ся о церковь и т. д. и т. д.

Пригляньмо ся близше тымъ „вôдраднымъ вѣстямъ" и розберѣмъ ихъ докладно, бо другѝ народности, а особливо старо-краєвѝ газеты, нотуючи тѝ „вôдраднѝ вѣсти" зъ нашои Американьскои Руси, моглы бы собѣ подумати, що мы вже справдѣ такѝ сильнѝ и матеріяльно и морально, що безъ клопоту можемо на кождôмъ плейзѣ поставити свои святынѣ и спокôйно забеспечити свои духовнѝ потребы. Тымчасомъ рѣчь представляє ся зовсѣмъ инакше. Тотѝ „вôдраднѝ вѣсти", котрѝ мы для исторіи Амер. Руси, зъ обовязку дневникарского нотуємо — суть для насъ дуже невôдрадными вѣстями.

Не будемо сягати памятію, ажь въ тѝ часы, коли нашѝ люде першѝ церкви будовали и якъ будовали, бо про се треба-бы писати цѣлу исторію въ кôлькохъ томахъ, мы хочемо тôлько близше застановитись надъ теперѣшною горячкою будованя храмôвъ Божихъ. Збере ся купка Русиновъ, подекуды не бôльше, якъ 20 родинъ, тай рада въ раду, ухвалюють черезъ пôднесене рукъ, що намъ потреба свои церкви, бо мы не горшѝ вôдъ другихъ, мы такѝ самѝ газды, якъ другѝ, мы годнѝ де-що показати. Выберають зъ помѣжь себе депутацію, ѣдуть до поблиського священника на остаточну пораду. Якъ сумлѣнный священникъ, котрый дѣйсно щиро дбає про добро народу, котрый не хтѣвъ бы приспоряти ще бôльше деморалізуючихъ сценъ, якихъ до теперь було вже у насъ надъ мѣру, то розважить и вôдрадить людямъ будовати тамъ церковь, де ей удержати не можна. Еслижь однакъ трафить ся священникъ, якъ то у насъ кажуть, бізнесовый чоловѣкъ — иншими словами: практичный священникъ — то вôнъ съ певностію еще дорадить людямъ лѣсти въ сѣти — приговорить имъ до амбіціи и они благословять такого духовного дорадника и будують на своимъ плейзѣ переважно каплицю, значить мѣсце, де-бы можна разъ въ мѣсяць прихапцемъ Сл. Божу вôдправити, повѣнчати, дѣти покрестити и выповѣдати. Така каплиця має свое значѣне, навѣть и велике значѣне тамъ, де на сотку миль нема рускои парохіи, однакъ тамъ, де поблиськo суть парохіи вже добре зъорганізованѝ, така каплиця есть не тôлько великимъ тягаромъ для тыхъ кôлькохъ фамилій, котрѝ при нинѣшныхъ лихихъ часахъ ледви въ силѣ стôлько заробити, щобъ могли себе выживити, але така капличка стає мѣсцемъ спôрнымъ помѣжь двома священниками, котрѝ поблиськo мають свои парохіи — а границѣ тыхъ парохій нѣкимъ не суть до нынѣ означенѝ. Нѣхто не має понятія, нѣхто не въ силѣ представити собѣ тыхъ деморалізуючихъ способôвъ. вербованя собѣ парохіянъ, якѝ дѣють ся на тыхъ бѣдныхъ, пограничныхъ плейзикахъ.

Зачнѣмъ зъ кôнця. Люде складають свои ощадности и закуповують за дорогѝ грошѣ грунтъ пôдъ будову церкви. Заразъ прибѣгає не сумлѣнный контракторъ и будує каплицю, нѣбы за 600 дол., але по выбудованю дорахує собѣ еще 200 дол. а часто пôйде право, бо люде зовсѣмъ справедливо не хотять дати. И такъ выйде капличка разомъ зъ ґрунтомъ понадъ 2000 дол. — Стоить святыня, дôмъ Божій, о двохъ вôконцяхъ, злѣплена зъ тоненькихъ дощокъ, часто безъ пôдмурованя. Посвятили, покричали по газетахъ и народъ радуєсь, але не довго. Розумѣє ся, що кождый хоче бути старшимъ, кождый хоче мати бôльше право до церкви, якъ другій, божь вôнъ и свôй центъ вложивъ и найбôльше заходивъ ся коло будовы. Дальше потреба кождого мѣсяця заплатити рату довгу за церковь и покрыти другѝ выдатки, якъ прим. направа даху, бо вже въ 3. мѣсяци вода затѣкає, тай треба бодай найпотрѣбнѣйше до церкви справити. Терпеливôсть навѣть руска устає, зачинають ся непорозумѣня, сварки, гнѣвы, проклоны и дôмъ Божій вмѣсто бути домомъ молитвы, стає кôсткою незгоды и распри помѣжь парафіянами. Капличка нѣбы самостôйна до жаднои парохіи не належить. Священникъ, котрый дораджувавъ будоване капличкы стративъ зъ часомъ довѣріє у части парохіянъ у тыхъ, котрѝ вже прозрѣли, що имъ не потреба було такого тягару класти на свои плечѣ, котрого они подвигнути не въ силѣ. Творять ся двѣ партіи. Партія ворожо успособлена до священника, запропиує другого и вчинивъ ся ажь теперь гараздъ. Народъ деморалізуєсь, тратить послѣдный тяжко зароблений грôшь. на нѣкого иншого уваги не звертає тôлько на тѝ нещасливѝ подѣи о нѣчôмъ иншôмъ не думає и не говорить тôлько про свое нещасте, въ кôнци народъ знетерпеливленый переносить ся на друге мѣсце, а декотрѝ, що лишились не хотять, а и не можуть заплатити потрѣбнои сумы грошей, яко мѣсячну рату за церковь и въ кôнци выставляють церковь на продажь! Тамъ де еще вчера вôдправлялась св. Литургія — нынѣ жидъ, або безвѣрникъ поставивъ рядомъ бочки зъ пивомъ и віскою. Тамъ де еще вчера приносилась Найсв. Жертва, нынѣ показують Американцѣ свои штуки театральнѝ и пишуть по газетахъ, що представлене вôдбуде ся въ „Greek Church". Народъ переходить зъ сумомъ коло свои Матери, слезы тиснуть ся до очей, а затисненый кулакъ готовъ почастувати здорово тыхъ безсовѣстныхъ дорадникôвъ, котрѝ для власнои користи попхнули въ безодню чесный, крѣпко привязаный до своеи церкви рускій народъ.

Мы доткнулись лишь зъ легка тыхъ ранъ, якѝ пережила и переживає на диво дивне еще и нынѣ наша бѣдна Русь. Не можь навѣть припустити, щобъ люде, котрѝ въ родѣ дорадникôвъ робили такѝ промахи на народнôмъ хребтѣ безъ свѣдомости того, що они роблять зле. Они свѣдомо тягнуть народъ въ пропасть, тожь до нихъ мы и нашихъ слôвъ не звертаємо. Мы вôдзываємось до народу: Опамятайте ся лю-

(Продовжене на другôй сторонѣ.)

(6)

НАРОДНЫЙ РУХЪ АВСТРО-УГОРСКИХЪ РУСИНОВЪ.
(1772-1896)

НАПИСАВЪ
М. Павликъ
(Дальше).

Справдѣ духъ „Молодои Руси" Шашкевича проявивъ ся въ 1848 р. середъ рускои интелігенціи такъ сильно, що й головный мучитель єѣ, митрополитъ Левицкій, ставъ показувати, що вôнъ Русинамъ страхъ прихильный; ба вôнъ навѣть старавъ ся затерти слѣды своеи попередной дѣяльности, при чôмъ присвоѣвъ собѣ все, що доброго зробили канонікі: Ив. Могильницкій (котрый еще въ р. 1816 задумавъ бувъ заложити руске религійно-просвѣтне товариство) та Мих. Гарасевичь. Обохъ сихъ канонікôвъ митрополитъ ненавидѣвъ. Ставъ вôдважный и перемыскій епископъ Яхимовичь.

Треба сказати, що тымъ-часомъ повстане у Вѣдни змагало ся, бо цѣсарскій урядъ не хотѣвъ признати народови новныхъ правъ, 15 мая вѣденьскѝ студенты й робôтники повстали ще грôзнѣще, скинули цѣсарскій урядъ и на якійсь часъ, узяли були власть у свои руки. 17-го мая въ ночи, цѣсарь Фердинандъ I. утѣкъ изъ Вѣдня, зо всѣмъ своимъ дворомъ до Инсбруку, межи своихъ „вѣрныхъ" Тирольцѣвъ, и вôдти писавъ, що пристає на все, чого домагають ся Вѣденцѣ, тай мусѣвъ скликати раду державну зъ пословъ вôдъ усѣхъ станôвъ Австріи. За тымъ, стало пôднимати ся повстане на Угорщинѣ, повстали й Чехи й Нѣмцѣ въ Празѣ.

Середъ того настала скрôзь новна воля, и урядъ цѣсарскій ставъ признавати народамъ усе, чого хто бажавъ, абы тôлько, крый Господи, не скинено й цѣсаря и весь пануючій дôмъ. Галицкимъ и угорскимъ Русинамъ признано такѝ права, якихъ вони не мали нѣколи: у Львовѣ отворено катедру рускои мовы й письменства и покликано на неи Якова Головацкого, въ рускôй частинѣ Галичины, велено завести школы зъ рускою выкладовою мовою, при чôмъ всѣ школы рускѝ узято зъ пôдъ догляду латинскои консисторіи и дано пôдъ доглядъ рускои консисторіи. Комітетъ рады державнои, що уклавъ конституцію 1848 и 1849 р., забеспечивъ бувъ галицкимъ Русинамъ новѝ права тымъ, що ухваливъ подѣлити Галичину на два самостôйнѝ політичнѝ округи: польскій и рускій, зъ осôбными національными соймами. Для спôльныхъ справъ Галичины мавъ бути осôбный спôльный соймъ. Се мало бути запевнене конституцією, та самъ цѣсарскій урядъ нѣколи не думавъ про те, а дававъ вôдъ себе будь-що. За те обѣцювавъ дуже богато, напр. обѣцявъ бувъ навѣть вôддѣлити схôдну Галичину вôдъ захôднои и злучити зъ Буковинскою та Угорскою Русью, въ одинъ рускій край, чого домагали ся и галицкѝ и Угорскѝ Русины. Пôдчасъ мадярского повстаня Угорскѝ и Галицкѝ Русины були дуже зблизили ся до себе, а Русь Угорска дѣйсно була самостôйною краиною, особенною вôдъ Мадяръ. Начальникомъ тои краины (паджупаномъ) именовано Русина Адольфа Добрянского, що завѣвъ бувъ руску мову въ урядахъ, именувавъ урядниками Русинôвъ (семинаристôвъ), казавъ поприбивати таблицѣ зъ рускими написами по селахъ и навѣть по улицяхъ Унгвару, своеи столицѣ. Заходомъ Добрянского позволено въ Унгварскôй гімназіи деякѝ предметы учити по руски. Цѣсарскій урядъ обѣцявъ депутаціи Угорскихъ Русинôвъ сповнити еи бажаня: ввести руску мову въ народнѝ школы, оснувати рускѝ гімназіи, руску правничу школу въ Унгварѣ, рускій университетъ у Львовѣ, обсадити всѣ адміністраційнѝ и судовѝ уряды Русинами и т. и.

Не такъ широкій формально, та за те основнѣйшій бувъ рухъ рускій у Галичинѣ. Політично, галицкѝ Русины организованѝ були слабо. За почином и пôдъ управою Головнои Рускои Рады у Львовѣ повставали и на провінціи „Рускѝ Рады" громадскѝ, деканальнѝ та окружнѝ. То все були політичнѝ товариства для обороны правъ рускои народности. Та громадскѝ и деканальнѝ Рады не давали ніякои ознаки житя; за те въ деякихъ окружныхъ Радахъ, якъ напр. стрыйскôй, коломыйскôй и т. и. зразу бувъ бôльшій рухъ, нѣжь у Головнôй Радѣ у Львовѣ, тому, що тамъ брали въ руху участь и селяне, а часомъ навѣть рускѝ полки. Такъ стало ся напр. на величезныхъ закладныхъ зборахъ окружнои Рады въ Стрыю 3. серпня 1848 р. на тѝ зборы явила ся уся вôйскова залога и крикнула до зôбраныхъ Русинôвъ: „Мы зъ вами, мы все будемо зъ вами!" Розумѣє ся, се дѣяло ся зъ вѣдома цѣсарского уряду и за дозволомъ вôйсковои старшины, и значило тôлько, абы Русины держали зъ цѣсарскимъ вôйскомъ противъ революціи.

За те въ иншôмъ галицко-рускій рухъ ишовъ далеко лѣпше, нѣжь угорско-рускій, бо въ Галичинѣ було бôльше рускои интелігенціи тай напрямокъ працѣ бувъ бôльше народный, нѣжь на Угорщинѣ.

Пôдъ вплывомъ Шашкевичѣвского напрямку руске братство Успенія Пр. Богородицѣ у Львовѣ, подало було еще въ осени 1847 р. просьбу до уряду, щобы Русинамъ позволено выдавати часопись п. з. „Пчола Галицка", що мала займати ся письменствомъ, исторією и хлѣборобствомъ. Дозвôлъ на се дôставъ Институтъ вôдъ губернатора галицкого ажь 17. марта 1848 р. и, позаякъ теперь настала воля, то въ газетѣ треба було порушувати и політичнѝ справы. Газету перезвано на „Зорю Галицку" и першій нумеръ єѣ выйшовъ 15. н. ст. мая 1848 р., — въ день оповѣщеня цѣсарского декрету про скасоване панщины. То була перша руска газета, та ще й у простонароднôй рускôй мовѣ. „Зоря Галицка" стала органомъ Головнои Рускои Рады у Львовѣ, а черезъ неи й органомъ усѣхъ австро-угорскихъ Русинôвъ: вôдъ кôнця 1849 до кôнця 1851 р. Зоря Галицка величала ся выразно письмомъ „повременнымъ для справъ народныхъ, политическихъ и церковныхъ, словесности и господарства сельского, галицко-угорско и буковиньско-руского народа". „Зоря Галицка" выходила коштомъ Ставропигійского Института, що платив и редакторамъ и сотрудникамъ газеты.

Окрôмъ того, цѣсарскій урядъ оснувавъ у Львовѣ, въ половинѣ 1849 р. на коштѣ краєвого фонду, еще й свôй власный органъ п. з. „Галичо-рускій Вѣстникъ", що выходивъ три

SVOBODA
(LIBERTY.)
Weekly Paper

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at Mt. CARMEL, PA. of each week by the „SVOBODA" Publishing Co.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All comunications should be addressed to:
„Svoboda" Printing Office
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 59.

Предплата рôчна 2.00
До старого краю........ 3.00

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресу:
To "SVOBODA"
Printing Office
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 59.

Наша газета выходить що тыждня въ Четверъ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотячй приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. Gr. Chylak
Olyphant Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. N. Stefanowicz
715 Carson str.
S. S. Pittsburg, Pa.

(Продовжене зъ стороны первои.)

де, не тратьте послѣдного гроша, на котрый вы тяжко працювали, не робѣть зъ себе ганьбы, тай не допроваджуйте до того, щобъ кара Божа впала на вашй головы, за вашй поступки. Опамятайте ся, розважте нашй слова, а певно розумнѣйше будете поступати!

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Дописи „Свободы".

Mc. ADOO, PA.

У насъ робота йде дуже лихо. Компаніи: лігайска и вілкеберска перестали робити 12. юнія, а зачнуть робити, якъ ходить чутка ажь въ половинѣ сего мѣсяця. — Прочй компаніи роблять въ тôй околици по пôвъ часу, та не чути, чи буде лѣпше робити, чи нѣ?

Дня 21. юнія тримали мітинґъ члены „Римско-Народного Сполку" въ Mc. Adoo, Pa., на тôмъ мітинґу наробили они крику, галасу, а навѣть побили ся здорово. Англійскй повинны добре насмѣялись зъ тыхъ, якъ они называють „Hungerian". Слава Богу, що нашй Русины мають лѣпшій розумъ и спокôйно и честно вôдбувають свои нарады. — Дай Боже нашимъ Русинамъ на тôй чужôй земли прожити еще въ лѣпшôй згодѣ на многая лѣта.

М. К. П.

Дня 27. юнія по 3-ôй годинѣ рано. притрафило ся страшне нещастє въ копальни угля Red Ash въ Pittston, Pa. Около 100 робôтниковъ згинуло страшною смертію. Есть то найбôльше нещастє, яке притрафило ся въ околици Pittston. — Копальню тую уважано за небезпечну, о чѣмъ повѣдомлено суперинтендента. Той казавъ заразъ взмôцнити руштованя пôдтримуючи склепленя копальнѣ. Въ нещастну Суботу власне, коли робôтники занятй були тою працею, зôрвали ся руштованя и засыпали всѣхъ нещастныхъ робôтниковъ. Думають, що всѣ знайшли смерть, понеже въ копальни було множество убійчихъ газôвъ, котрй при заваленю ся руштованя, запалили ся. Помѣжь нещастными знаходить ся около 40 Поляковъ и Словаковъ. Заразъ по катастрофѣ дали знати о тôмъ до мѣста, а вôдділы добровольцѣвъ въ сей часъ поспѣшили нещастныхъ ратовати. Въ недѣлю вôддалено вôдъ мѣсця где працювали люди въ внутри копальнѣ, найдено кôлька трупôвъ, межи котрыми находило ся тѣло маіора Langan, суперинтендента копальнѣ, и J. Lynotta, вардового копальмены. Двѣ трети нещастныхъ жертвъ, суть люде жонатй, позоставивши численнй родины.

Передъ двома тыжнями заявили инжінеры суперинтендентови, що склепленѣ копальнѣ грозить заваленемъ ся, и проте треба сей заразъ заосмотрѣти въ сильнй деревянй подпоры. Суперинтендентъ приступивъ заразъ до дѣла. Замовивъ робôтниковъ и приступивъ до працѣ, котра тревала до Пятницѣ вечера. — Передъ полуднемъ, склепленѣ зарисувало ся мôцно и оборвало ся на малôй просторони. Перестрашенй тымъ робôтники, вôдступили вôдъ дальшои роботы. Тогды урядники копальнѣ вôдбули нараду и постановили ужити всѣхъ можливыхъ средствъ, щобы занобѣгчи заваленю ся копальнѣ на значнôй просторони. Суперинтендентъ Langan выдавъ розказъ, щобы выбрати найздобнѣйшихъ майнерôвъ, и о год. 7. вечеромъ выслати ихъ до дальшого преваджения роботы. О означенôй годинѣ спущено выбраныхъ робôтникôвъ въ майны въ глубину 1500 стôпъ.

Робота ишла дуже скоро до години 11—тои въ ночи, коли наступило друге оборване ся земли, що и вôстримало роботу. По хвилѣ робôтники забрали ся дальше до працѣ. Працювали до години 3. минутъ 20 рано, коли раптово цѣле склепленѣ оборвало ся зъ страшнымъ гукомъ. Околичнй мешканцѣ дознали такъ страшного потрясения, що гадали въ первôй хвилѣ, що то трясе ся земля. Сыпаючй скалы и угля, засыпали всѣ ганки и коритари, такъ, що ани убитыхъ не можна выдостати, ани тымъ, котрй бы були еще при житю дати яку помôчь.

Оденъ котрый уратувавъ ся зъ того нещастя, есть кôльконайцять лѣтный Sheridan, котрый доносивъ воду для працюючихъ робôтниковъ. Знаходивъ ся вôнъ въ дорозѣ по свѣжу воду и коли бувъ вôддаленый о якихъ 100 стôпъ вôдъ шибу, зôставъ черезъ страшне встрясене кинений обѣ землю. Вôнъ дознавъ тяжкого попареня и покалѣченя. Черезъ 10 минутъ лежавъ безъ памяти, а прійшовши до себе, выйшовъ на верхъ и оповѣвъ о цѣлôмъ нещастю.

Робôтники цѣлыми силами працюють безпрестанно день и нôчь, щобы нещастнымъ, если якй при житю зôстали принести помôчь.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Дописъ зъ Руси Галицкои.

23. червня 1896.

(Наукове товариство им. Тараса Шевченка у Львовѣ. — Народный дôмъ въ Сяноцѣ. — Зъ партіи рускихъ радикалôвъ. — Рухъ хлопôвъ-Мазурôвъ. — Мітингъ католикôвъ.)

Львôвске товариство имени Шевченка вôдбуло сего мѣсяця свою конвенцію, на котру явило ся 54 членôвъ. Се товариство перемѣнило ся передъ трома роками на наукове; оно мае бути завязкомъ будучои рускои академіи наукъ. Надѣ вôно не оправдане, бо товариство розвивае ся дуже гарно. Е се безперечно велика заслуга головы товариства проф. Александра Барвѣньского, бо завдяки его заходамъ, товариство доставало щедру пôдмогу вôдъ міністерства просвѣты и вôдъ галицкого Сойму краевого. И противникъ полîтичный не повиненъ тутъ (якъ се у Русиновъ звычайно бувае) вôдмовити п. Барвѣньскому заслугъ. Въ товариствѣ им. Шевченка є три науковй секціи (вôддѣлы) для спецiяльныхъ галузей науки. На науковй выдавництва пôшло въ минувшôмъ роцѣ 100.000 ґульденôвъ. Товариство выдавало 1) „Записки" (що чверть року книжками) пôдъ редакцією проф. Грушевского, 2) „Историчну библіотеку" пôдъ редакцією проф. Барвѣньского, 3) „Часописъ правничу" пôдъ ред. д-ра Костя Левицкого и 4) літературну „Зорю" пôдъ редакцією Володимира Левицкого. Окрôмъ того выходили „Жерела до исторіи Руси-Украины" и „Словаръ російско-украиньскій" тай кôлька поменшихъ книжокъ. Товариство завѣдує фондомъ науковымъ и фондомъ на памятникъ Тараса Шевченка. Всѣхъ членовъ є 205. Мастокъ выносить до 60,000 ґульденôвъ.

Товариство мае концесію (дозвôлъ) на книгарню. Е вже у Львовѣ книгарня Ставропигійского институту, але она мало рухлива и головно лишь свячеными книгами торгує. Треба бы доконче другои книгарнѣ, заснованои на ладъ европейскій. Конвенція заявила, що отворить книгарню ажь тогды, коли товариство кÿпить свôй власный дôмъ и — що ще важнѣйше, — коли знайде до сеи справы вôдповѣдного чоловѣка. Дуже сумнѣваемо ся, чи знайде ся межи Русинами такій чоловѣкъ? До того треба широкого знаня науки и свѣта, при тôмъ живои енерґіи, вкôнци умѣня устроити и выкористати рекляму, бо се въ кождôмъ бізнесѣ найважнѣйша рѣчь.

Товариство мае вкôнци вôдъ свого заснованя друкарню, друкує рускй шкôльнй книжки, она значно розширила ся, мае богато роботы и черезъ удѣлюване кредиту робить те, що лишь въ той способъ неодна руска газета выходить въ свѣтъ.

Конвенція мала також ухвалити змѣну статутôвъ въ той способъ, що вôдъ теперь мали-бы члены звычайнй бути именованй, лишь незвычайнй зголошували бы ся довôльно. На щастє ся справа пôшла ще разъ до комісіи. Богъ знае въ чиѣй головѣ найшла ся така идіотична гадка. Еслибы такій статутъ наставъ, то тогды привілейована каста немногихъ людей захопить въ свои руки товариство и буде рѣшати о его судьбѣ. Також цѣкава рѣчь: хто клясифікувавъ бы Русинôвъ и дѣливъ-бы на ученыхъ и неученыхъ? Тай не знати чи богато тыхъ „ученыхъ" знайшовъ-бы? Таке молоде товариство не повинно пускати ся на „шопки", а противно притягати якъ найбôльше людей, нѣякъ не оточувати ся хіньскимъ муромъ. Тй, що днесь ведуть товариство (а провадять его добре!), именно: редакторъ Паньковскій, проф. Петро Огоновскій, проф. Ол. Барвѣньскій, проф. Сидоръ Громницкій и т. д. не знайшли-бы мѣсця межи звычайными членами, бо они абсолютно не є нѣякй ученй. Остали-бы тогды хиба проф. Грушевскій (вôнъ дуже добре розумѣє исторію), д-ръ Франко, д-ръ Колесса та ще може два-три молоденькй философы. Ну, а якій ладъ тамъ, де є самй ученй, се также всѣмъ звѣстна рѣчь. Нехай Русины ще дадуть собѣ годѣ зъ академією и пôдождуть хоть 50 рокôвъ, за той часъ певно ще не оденъ „ученый" прійде на свѣтъ...

Русины въ Сяноцѣ поставили свôй „Народный Дôмъ" за пôвъ пята тысячь ґульденôвъ. Тамъ помѣщенй товариства: „Русское Касино", „Народна Рада" и филія общества имени Михаила Качковского. Теперь ще прійде туда бурса для бѣдныхъ студентôвъ, та на то треба ще три тисячки. — Щасть Боже!

Рускй радикалы починають вôдъ 1. липня выдавати нову руску ґазету для хлопôвъ пôдъ назвою „Громада". Редакторомъ буде д-ръ Кирило Трильовскій, адвокатъ. Газета буде выходити въ Коломыѣ. До Коломыѣ скликали були рускй радикалы на 21. червня великій народный мітинґъ зъ такимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Згадка про Михайла Драгоманова; 2) Про реформу выборчу; 3) Про катастеръ и податокъ вôдъ ґрунту; 4) Про ґазеты радикальнй. „Громадскій Голосъ" выходить дальше у Львовѣ пôдъ редакцією Михайла Павлика, (? Ред.) хочь пôдписує ґазету д-ръ Иванъ Франко, а фірму все ще дае панъ Вацъ Будзиновскій. Ся ґазета сама собою выплачує ся, лишь въ тôмъ бѣда, що межи тою силою резонныхъ и премудрыхъ радикалôвъ нема кому выдавати газеты. Буде тобѣ философувавъ, ухвалявъ програмы, резолюціи. Якъ прійде до роботы, то зъ цѣлои львôвскои громады радикальнои хиба одинъ Павликъ остане на мѣсци и робить за всѣхъ мудрагелѣвъ. Отъ теперь выдававъ „Гром. Голосъ" панъ Вацъ Будзиновскій. Газета була добра, хочь анѣ слова: могла бути ще лѣпшою. Хлопы любили еи читати и дуже рвали ся до неи. Остаточно Будзиновскому навкучило ся писати ґазету для хлопôвъ (вôнъ вже такій непосидючій зъ малку вдавъ ся), покинувъ ґазету, плюнувъ на цѣлу львôвску радикальну громаду и теперь перебравъ ся до Черновець на урядника тамошного новооснованого руского банку. Забагло ся „опиханого", отъ що! Не тяжко познати въ тôй справѣ спритну руку посла Барвѣньского. Ся „Руска каса" є въ рукахъ полîтичныхъ приятелѣвъ п. Барвѣньского, они вже не дадуть п. Вацьови Будзиновскому радикальствувати! Але Господь Богъ ласкавый, а знову п. Будзиновскій чоловѣкъ дуже непосидючій. Сякъ чи такъ: або самъ покине черновецкихъ „реалістôвъ", або они его наженуть! Чи одно, чи друге, а все буде лѣпше. и краснше, якъ отъ теперь є!...

Мазуры не перестають орґанізувати ся. Краковскій посолъ хлопъ Францъ Вуйцікъ почавъ бувъ объѣздити свôй выборчій округъ и устроювавъ въ кождôй нарафіи хлопскій мітинґъ. Такй мітинґи вôдбули ся три именно въ Моровици, въ Модленици и въ Болеховичахъ. Панамъ було се дуже не въ смакъ, кинули ся сюды-туды, якъ стôй выпукали якусь хоробу и „черезъ небезпеченьство розширеня" тои пошести заборонили дальшй мітинґи. Дурному не богато треба до утѣхи, вже певно оденъ зъ другимъ гадає, що зробивъ „капутъ" хлопскому рухови. Щасливй! Въ дни 7. червня були хлопскй мітинґи въ Кроснѣ, Ясьлѣ, Тарнобжеґу и Ніску. Скрôзь зьорґанізовано комітеты для переведеня выборôвъ до радъ повѣтовыхъ въ користь хлопскои справы. Заворушили ся хлопы и въ околици Львова. Въ Городку зôбрали ся 64 делеґаты поодинокихъ громадъ и выбрали повѣтовый комітетъ для обороны хлопскихъ справъ. Въ тôмъ комітетѣ є 12 хлопôвъ-Русинôвъ и 12 хлопôвъ-Поляковъ. Самй беруть ся до орґанізаціи и певно постоять лѣпше за свою кривду, якъ доси обороняли ихъ опѣкуны--интеліґенты.

(Конець буде.)

разы на тыждень („Зоря Галицка" выходила 1848 р. разъ, вôдъ 1849 два разы въ тыждень). Редакторомъ „Галицко-руского Вѣстника" бувъ Микола Устіяновичъ и за его редакціи ся газета була прихильнѣйша до народу и поступу, нѣжь навѣть „Зоря Галицка". Въ лютôмъ р. 1850 сю газету перенесено до Вѣдня и розширено еи програму на всѣхъ австро-угорскихъ Русинôвъ. Газета называла ся: „Вѣстникъ. Повременное письмено, посвящено политическому и нравственному образованію Русинôвъ Австрійскои Державы". Въ першй роки вѣденьскій „Вѣстникъ" мавъ богато пренумерантôвъ, особливо на Угорскôй Руси, де передплату на него збирали гр. к. консисторіи. Та вѣденьскій Вѣстникъ ставъ далеко гôршій, нѣжь Галицко--рускій Вѣстникъ и мовою и змѣстомъ. Вôнъ страшенно пôдхлѣблявъ цѣсарскому урядови та выступавъ противъ народу: не диво — выходивъ коштомъ державного фонду, що бувъ у рукахъ уряду. Редакторами вѣденьского Вѣстника були: Иванъ Головацкій та Василь Выслобоцкій, и першій почавъ заводити мову бôльше россійску и церковну. Сей Иванъ Головацкій ще вôдъ р. 1847 ставъ хилити ся до московскои мовы, — власне въ такôй покалѣченôй мовѣ выйшовъ бувъ тодѣ 2-гій выпускъ „Вѣнка", на що очевидячки згодивъ ся бувъ и властивый выдавець „Вѣнка" Яковъ Головацкій. Впрочѣмъ, воно не дивно: грошѣ, 500 гульд., на 2-гій вып. „Вѣнка" давъ православный сербскій патріарха Раячичь, то выдавцямъ треба було трохи приподобати ся ему. Вони ему й посвятили сей выпускъ. И що мали робити, коли якъ знаемо, свои старшй тодѣ не хотѣли и чути про руске письменьство. Его неразъ пôдпомогали чужй: не тôлько Слявяне, а и Греки. Грошѣ на 1-ій вып. „Вѣнка" давъ князь де Люкка, кандидатъ на грецкій престолъ!

Перша частина „Вѣнка" була выдана коштомъ князя Люкки — Испанця и ему посвячена.

Той князь Люкка мавъ мастки на Угорщинѣ и опѣкувавъ ся славянскимъ набоженствомъ и рускою літературою. Его придворнымъ капеляномъ бувъ Михайло Лучкай, угорскій Русинъ, що 1830 р. выдавъ у Пештѣ, граматику церковнои и живои угорско--рускои сѣльскои мовы и въ кôнци сѣ напечатавъ чотыри простонароднй спѣванки, надѣючись на грецкій престолъ:

1) „Заспѣвайми зазулейко" (Василя Довговича).

2) „Братя что нового, не бойте ся того, Война настала от кесара напа выволана".

3) „Косив заяц отаву,
Лишка пограбуе,
Комар копы накладать,
Муха потлачуе".

4) Скажи менѣ правду,
Ци любиш ты мене.

Згадую про се тому, що тодѣ печатане простонародныхъ рускихъ пѣсень було у насъ велике дѣло, особливо для Угорскои Руси. А въ р. 1831 М. Лучкай выдавъ у мовѣ рускôй, дуже близькôй до простонароднои двѣ книжцѣ твору свого п. з. „Церковныя Бесѣды на всѣ недѣли рока на поученіе народное, въ церкви нароҳіяльной Унгварской казаны Михаиломъ Лучкай, парохом и намѣстником Унгварским Его царск. Высоч. Карла Лудовика от Бурбон Инфанта Испанск. и воеводы Лучанского придворным архіпресвѣтером". Отсе першй у насъ церковнй проповѣди по руски.

И граматика и Бесѣды Лучкая, котрй выйшли у Пештѣ, очевидячки коштомъ тогожь князя Люкки, то були першй ознаки повѣщого руского руху на Угорщинѣ, въ народнôмъ дусѣ. Рухъ той починавъ ся на Угорщинѣ пôдъ тыми самыми вплывами, що Шашкевичѣвскій у Галичинѣ бо, якъ знаемо молодй рускй народолюбцѣ зъ Галичины и Угорщины сходили ся тодѣ у школахъ, тай однй книжки читали и про одно думали. Тодѣшный угорско-рускій книжковый рухъ появлявъ ся и на ту саму подобу, що и Шашкевичѣвскій въ Галичинѣ. Першій починъ Лучкая мабуть мавъ вплывъ и на Галичину, бо саме тодѣ Головацкій бувъ на Угорщинѣ и самъ вôнъ и товаришѣ его мусѣли знати выданя Лучкая.

Якъ бачите, Лучкай выкидавъ Ъ, якъ и Шашкевичь и его товаришѣ.

Та сй слабонькй паросли щиро-народного руского руху на Угорщинѣ були придавленй буйнѣйшою хоптою — церковщиною и московщиною.

1848 р. руска интелігенція въ Галичинѣ стала, вкупѣ зъ селянами, заводити народнй школы зъ рускою выкладовою мовою, и вже въ р. 1850 такихъ школъ було 1500. Селяне першй стали домагати ся тыхъ школъ, на зборахъ Головнои Рускои Рады у Львовѣ 19 мая 1848 р. Въ другôй половинѣ 1848 р. повстає, — за почином М. Устіяновича, та львовянина Ивана Гуркевича, — товариство для народнои просвѣты п. назв. Галицко-руска Матиця, котра въ р. 1850 выдала згадану повысше книжку М. Шашкевича для молодѣжи. „Галицко-руску Матицю" основано на зъѣздѣ рускихъ ученыхъ у Львовѣ, котрыхъ назбирало ся 100. Сей зъѣздъ застановлявъ ся взагалѣ надъ розвиткомъ руского письменьства и признавъ за основу до того простонародну руско-украинску мову. Незвычайну красу сеи мовы зъ межи всѣхъ славянскихъ мовъ звеличавъ тутъ же Головацкій, въ своѣй многоцѣнной „Росправѣ о южно-рускомъ языцѣ". Зъѣздъ рускихъ ученыхъ зиѣсся бувъ думками досыть высоко, бо мавъ цѣль: зъєднити для працѣ надъ пôддвигненемъ народу всѣхъ свѣтлыхъ Русинôвъ, безъ огляду на полîтичнй переконаня и навѣть на обрядъ. Найкрасше говоривъ про народъ и за народомъ М. Устіяновичь.

Середъ сего руху, деякй Русины подумали и про читальнѣ та бібліотеки для интелігенціи, тай для народу.

Думка про читальнѣ для рускои интелігенціи, а власне для попôвъ, повстала найперше въ Коломыйщинѣ, де, якъ знаемо, довго проживали прихильники славянофільскихъ думокъ и руского народу, — Григоровичъ, Верещинскій, Головацкій и др., — и де певне й черезъ те, 1848 р. рускій рухъ проявивъ ся найсильнѣйше. Именно О. Микола Синевôдскій, горячій прихильникъ славянофільскихъ думокъ „Молодои Руси", — внѣсъ на зборахъ Окружнои Рускои Рады въ Коломыѣ, ще 1-ого лат. серпня 1848 р., щобы для рускои интелігенціи коломыйского округа заведено славянску читальню. Зборы коломыйскои Рады приняли сей внесокъ горяче, — и такъ само похвалено его на зъѣздѣ рускихъ ученыхъ у Львовѣ, 22. жовтня 1848 р.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— Нова адреса „Свободы“: „Svoboda“ Printing office Mt. Carmel, Pa., P. O. Box 59.

— Чікаґо мае нынѣ тôлько 1,603004 мешканцѣвъ. Не такъ скоро дôйде до двохъ міліонôвъ, бо въ тамтôмъ роцѣ збôльшило ся всего о 51,499 мешканцѣвъ.

— Въ Brooklyn, N. Y. пять фабрикъ згорѣло. Шкода выносить понъ міліона. Людей безъ роботы лишилось около 800.

— Зачуваемо, що нашй Братя въ St. Clair, Pa. задумують будувати церковь. Не знаемо певно, кôлько нихъ тамъ есть — але певно не буде бôльше, якъ 20 родинъ, а 50 самотныхъ.

— Въ La Plata, Md. зôставъ линчованый Joseph Cocking. — Громада узброеныхъ людей вдерла ся до повѣтовои вязницѣ, выпровадила силою J. Cockinga зъ его покою и повѣсила на найблизшôмъ деревѣ. — Cocking бувъ оскарженый о тое, що передъ кôлькома мѣсяцями замордовавъ свою жену и ей сестру.

— Въ Fort Niobrara, Neb. на хвилю передъ вымаршомъ сторожи, жовнѣръ Weaver зъ компаніи C. порвавъ карабинъ и мѣрививъ хвилю стрѣлявъ до першого серджанта компаніи D, Livingstona, переходячого въ тôй хвили по-передъ фронтову стѣну кошаръ компаніи C. Серджантъ упавъ, а чотырохъ жовнѣрôвъ надбѣгло, щобы его пôдвести. — Однакъ Weaver почавъ до нихъ стрѣляти; не трафивъ вправдѣ жадного, але жовнѣри мусѣли уступити. — Першій поручникъ Clark зъ 12 полку пѣхоты, котрый знаходивъ ся власно въ кватирѣ компаніи D, розказавъ жовнѣрови Strine зъ компаніи D, щобы застрѣливъ Weavera. Strine послухавъ, стрѣливъ, а Weaver смертельно раненый упавъ, и по годинѣ умеръ. — Weaver застрѣливъ Levingstona зъ помсты. Посваривъ ся бовъ передъ кôлькома днями зъ жовнѣромъ McLezoy зъ компаніи D, и пôшовъ за нимъ до кошаръ компаніи. Levingston выкинувъ его за дверь, а втогды Weaver поприсягъ, що кроваво за ту зневагу помстить ся.

— Недалеко Lexington, N. C. коли фармеръ Wade Holnes зъ сыномъ вертавъ на возѣ до дому, вдарилъ перунъ въ возъ, забивъ вôтця, сына и одного коня.

— Въ Anderson, Ind. въ фабрицѣ бляхи, застрайковало 300 робôтникôвъ. Компанія не хоче пристати на суды полюбовный.

— Надъ рѣкою Pitt, въ Калѣфорніи, Индіяне приготовляють ся на войну, противъ бѣлымъ осадникамъ. Рядъ пôславъ войско на помочь мѣсцевымъ властямъ.

— Въ Bay City, Mich. прійшло пôдчасъ похорону зъ великого жалю по небощику до сварнѣ межи двома Поляками, а потôмъ и до битки, до котрои зараз вмѣшала ся бôльша часть участникôвъ похорону. Розумѣе ся, що револьверы вôдгрывали ту першу ролю, та богато народу поранено. — Десь тамъ небощикъ мусѣвъ ся тѣшити, за такъ велику честь, яку ему сю земляки справили.

— Наслѣдникъ Сатольского Dione de Talconis мае приѣхати до Америки около 15. с. м.

— Въ Fort Smith, Ark. дня 1. с. м. повѣсивъ шерифъ 6 бандитôвъ, сказаныхъ на смерть. — Президентъ Cleveland вôдмовивъ уласкавленя.

— Въ Суботу дня 11. юлія с. р. вôдбудесь въ Baldwin Park (давнѣйше California Park), Jersey City, N. J. великій пикникъ руского братства им. св. Ап. Петра и Павла. Можна надѣятись, що якъ давнѣйшими лѣтами такъ и сего року, не тôлько Русины мѣсцевй, але и околичнй возьмуть въ тôй забавѣ громадну участь.

— Минувшои Середы въ вечеръ заарештувавъ звѣстный О. Грушка, п. Павла Ступиньского пôдъ предлогомъ, що той хотѣвъ его убити и пôдложивъ въ тôй цѣли бомбу динамитову пôдъ его помешкане въ Великодну Недѣлю. — Судія поставивъ п. П. Ступиньского пôдъ „бейлъ“ $1000, котру то суму зложили сейчасъ люде, знаючй що цѣле се арештоване лишь чиста ложь и напасть. Знае о тôмъ добре и самъ О. Грушка, але не знае вѣдай того, що чесный чоловѣкъ навѣть зъ найбôльшимъ ворогомъ, лишь чесно буде боротись, коли чоловѣкъ пôдлый крôмъ пôдлоты нѣчого бôльше придумати не може. Якъ жежь бо инакше, якъ не пôдлотою назвати, намѣръ знищеня чоловѣка, що своими десятьма пальцями мусить въ теперѣшнихъ тяжкихъ для робôтникôвъ часахъ не тôлько себе, але и свою родину живити? Або може арештоване, выставлюване на корты и волочене по судахъ невинного чоловѣка — се не ищене его цѣлои екзистенціи и его родины?...

— П. Кароль Дольскій, котрый приѣхавъ передъ кôлькома мѣсяцями до Америки, по всѣхъ майже бôльшихъ кольоніяхъ польскихъ державъ вôдчиты. Въ Шамокінѣ вôдбулись вôдчиты на темать: „Про организацію робôтничу“ дня 5. и 6. с. м. Народу зôбралось досыть значне число и зъ увагою слухали п. Дольского. Цѣкавый и дуже характеристичный лучивъ ся фактъ пôдчасъ побуту п. Дольского въ Шамокінѣ. Мѣсцевый парохъ польскій, убраный въ парадѣ — знати — вступивъ въ реверендѣ и кольнякъ удавъ ся до помешканя поляка у котрого перебувавъ п. Дольскій и хотѣвъ здѣсь зарядити інквизицію. Не здобувъ ся однакъ на вôдвагу, бо по кôлькохъ галастливыхъ словахъ, вернувъ домôвъ, розумѣе ся проклинаючи по дорозѣ всѣхъ соціялістôвъ. — Сей фактъ коментарѣвъ не потребує.

— Въ Fayette City, Pa. въ копальни Washington експльодовавъ газъ, забивъ двохъ майнерôвъ, а трехъ тяжко поранивъ.

— Конвенція партіи демократôвъ вôдбуда ся 7. с. м. въ Чікаґо.

— День освободженя Америки 4. юлія вôдбувъ ся сего року менше торжественно, якъ минувшого. — Дощъ, що цѣле по-полудне лявъ, якъ зъ цебра, помагавъ гасити домы пôдпалюваный аммер. бомбами. — Въ ночи можъ було видѣти, якъ полисмены провадили по пôдъ нахи домôвъ пьяныхъ людей, бо въ тôй день пяного чоловѣка не можна замыкати до арешту.

Справы робôтничй.

Гелда працѣ въ Парижи

Е то прехороше заведене. Мае оно на цѣли интересы выключно робôтничй, а отворене зôстало недавно, бо 1887 р. Въ 1892 р. рада мѣйска париска перейняла ґелду на себе: выбудовала величавый будынокъ за 3 міліоны франкôвъ (менше якъ пôвтора міліона репьскихъ) и выдае рôчно на утримане сего заведеня 168.000 франкôвъ. Будынокъ мае пять поверхôвъ. На долѣ е саля, котра може помѣстити 3000 осôбъ. Докола неи меншй салѣ и бюра секретаріяту, котрый складае ся зъ 5 урядникôвъ. Кождый зъ нихъ бере 48 франкôвъ тыжнево.

На першôмъ поверсѣ бібліотека и саля до вôдчитôвъ. На чотырохъ дальшихъ поверхахъ бюра товариствъ робôтничихъ, салѣ для комісій и величезна саля для бôльшихъ зборôвъ. Всѣхъ бюръ е 153. Умебльоване дуже просте. Въ сутеренахъ обширна саля зъ лавками довкола. Въ нѣй збираютъ ся робôтники, що очѣкують працѣ. Давнѣйше велика ихъ часть стояла по плящахъ и вôдъ зимна та слоты хоронила ся по близькихъ шинкахъ. Будынокъ освѣчуе електрика. Всѣ бюра полученй телефономъ.

Гелда працѣ въ Парижѣ получена зô всѣми товариствами робôтничими, якй тôлько суть въ Парижи. Кождый союзъ робôтничій выбирае делеґатôвъ; делеґаты становлять комітетъ чи зарядъ головный. Сей зарядъ надае напрямъ роботы и выбирае комісію зъ 31 осôбъ, котрй роспадаютъ ся ся на пять пôдкомісій: адмістраційну, фінансову, обрахункову, статистичну и пропаґаційну. Гелда мае и свою газету.

Робôтникъ може удавати ся до ґелды, коли шукае заробку, коли хоче скаржити за свою кривду, и коли потребуе запомоги. Кожде бюро е для иншихъ робôтникôвъ и въ кождôмъ е книги, де робôтники виписують свои жаданя и скарги. Бюра посередничать особливо въ достарчуваню працѣ. Въ 1890 р. на 29.274 записаныхъ робôтникôвъ достало працю 24.925; въ 1891 р. записаныхъ було 37.142, а достало заняте 32.353. Якъ справа робôтника справедлива, а не мае вôнъ грошей на процесъ, то за него провадить бюро процесъ. Въ часѣ стрейку бюра роздаютъ запомоги грошевй.

Гелда працѣ въ Парижи, котра въ короткôмъ часѣ стала ся важнымъ чинникомъ въ житю и руху робôтничôмъ, служить за взôръ инишимъ мѣстамъ французкимъ, що мають велику людность робôтничу. Въ Франціи е такихъ ґелдъ теперь коло 50. Въ 1892 р. всѣ ґелды французкй заложили спôлку и вôдбули вже кôлька конґресôвъ.

П. Т.

ВСЯЧИНА.

Панѣ Audiffred записала въ своимъ завѣщаню 160.000 долярôвъ академіи медицины въ Парижу. Зъ того призначила 10.000 долярôвъ яко надгороду для того доктора якои нибудь народности, котрый вынайде лѣкарство на сухоты.

Вынаходы въ р. 1895.

Зъ справоздания комісара „уряду патентового“ довѣдуемось, що въ року 1895 вплинуло 39,145 прошень о патенты, а выдано всѣхъ патентôвъ 21,998. Приходъ дотычного бюра сягавъ въ тôмъ самôмъ роцѣ $1,245,246, а росходъ $1,084,496. Зъ удѣленыхъ патентôвъ припало 19,949 обывателямъ Спол. Державъ, а 2049 инишимъ народностямъ. Зъ того выпало на Анґлію 614, Нѣмеччину 539, Канаду 302, Францію 202, Австрію 46, Швайцарію 42, Шведію 30, Россію 29. Въ протягу 25 лѣтъ дôставъ Едізонъ 711, Вестінґгавзъ 217 патентôвъ.

Сокъ вытисненый зъ одной цитрины до шклянки воды безъ цукру и такъ горячои скôлько уста могуть вытримати, есть доскональнымъ средствомъ на взмôцнене орґанізму чоловѣка, если вставши рано чуе ся умученымъ, або мае тяжку голову. Натою того безъ потребы не належить уживати, бо бы шкодливо вплинуло на здоровле.

Замовляйте „Календарь“ „Союза“.

Вже друкуе ся „Календарь“. Буде то спора книга зъ образками. Цѣкавй, поучаючй истории оповѣданя, порады докторскй, портреты и истории нашихъ церковь и т. ин.

Замовляйте скоро, бо мы друкуемо не велике число, а хто не замовить може пôзнѣйше не достати.

На доходъ церкви
въ Mayfield, Pa.

Парафія въ Mayfield, Pa. устроюе дня 23. юлія с. р. „екскурсіонъ“ на доходъ свои церкви въ поблискôмъ парку „Farwieu“, коло Carbondale, Pa. На той забавѣ буде грати банда руска зъ Mayfield, Pa., а до танцѣвъ буде приґравати знаменита оркестра зъ Олифанту. На ту забаву просимо всѣхъ Русинôвъ мѣсцевыхъ и околичныхъ. Тікеты на мѣсце забавы дуже танй. Навѣть зô Scranton, Pa. стоить вертаный тікетъ всего лишь 80 цнт. Приѣдьте Братя, а добре забавите ся.

Рада церковна.

Въ редакціи „Посланника“ въ Ланшинѣ почта Бережаны въ Галичинѣ можна достати молитвословъ друкованый латиньскими буквами пôдъ заг. „Pid krestom“. Много у насъ есть Русинôвъ, котрй не вмѣють читати рускихъ буквъ и зъ тои причины уживають польскихъ, або словацкихъ молитвословôвъ. — Хто-бы хотѣвъ такій молитвословъ мати, най зголосить ся до Редакціи „Свободы“.

Новй книжки.

Гр. Лелива звѣстный авторъ знаменитои книги: „Польско-Русскія отношенія“ написавъ интересну книгу на россійскôмъ языцѣ пôдъ заг. „Положеніе литовскаго народа въ русскомъ государствѣ“. Книжка та вийшла сими днями зъ друкарни „Свободы“ въ Шамокінъ, Па. Можна ю достати въ Редакціи „Свободы“ за $2.

Выдавництво час. „Свобода“ Ч. 1.

Образки зъ америки

написавъ Бузько. Шамокінъ, Па. 1896. Зъ друкарнѣ „Свободы“.

Цѣна ... 10 цнт.

Выдавництво наше почали мы отсими оригінальными, цѣкавыми, американьскими образками. Слѣдуюча книжка буде передрукъ дуже цѣнной историі „Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинôвъ“ М. Павлика. По при ту книжочку задумали мы выдати дуже цѣкаву исторійку, але почекаемо, якъ нашй люде будуть куповати першу книжочку. Прецѣ кождому звѣсно, що накладъ коштуе грошѣ, а де ихъ взяти, якъ нѣхто не споможе. Купуйте Братя книжки, а мы постараемось для васъ о такй краснй, поучаючй, якихъ еще не читалисте.

ОГОЛОШЕНЕ.

Читайте добре и мѣркуйте!

Вже друкуе ся „Календарь“ тов. „Союзъ“. Та книжка повинна находити ся въ хатѣ кождого письменного амер. Русина. Будуть образки, повѣстки и научнй статѣ. Хто хоче мати „Календарь“ най напередъ зголосить ся на адресу: Rev. Nestor Dmytriw P. O. Box 599 Mt. Carmel, Pa. — „Календарь“ буде стояти 50 цнт. Чистый доходъ призначеный на желѣзный фондъ тов. „Союзъ“.

Зголошуйте ся напередъ, бо потôмъ може не стати, якъ мало выдрукуемо.

ДЛЯ ХОРОГО ФЕДЯ.

Образокъ зъ житя.

(Конець.)

— „Зрубаю грушу! — повторивъ Марко. — Що-жь маю робити? Кобы знати, що Федь буде жити, тогдѣ нехай бы и груша була, а коли Федь умре, тогдѣ й грушѣ не треба... що менѣ тогдѣ по груши?..." Вôнъ вставъ и подôйшовъ на пальцяхъ до постелѣ, вытягнувъ руку и осторожно помацавъ Федевй руки и ноги. Змиий! А Федь отворивъ очка и поглянувъ на Марка такъ жалôсно, такъ благаючо, що здавалось, наче-бъ вôнъ хотѣвъ промовити: „Ратуй мене, тату!..."

На той видъ закрутились Марковы сльозы въ очахъ.

— „Треба ратувати дитину, треба конче запалити въ печи! Ахъ, чому и скорше, ще за дня не впавъ на ту думку!" — сказавъ Марко въ роспуцѣ.

Вôнъ вхопивъ зъ-пôдъ лавки сокиру, побѣгъ безъ шапки на дворъ и пустивъ ся просто до грушѣ. На дворѣ морозъ тиснувъ, легенькій вѣтрецъ повѣвавъ, небо було ясне, засѣяне безчисленными зôрками, а мѣсяць своимъ срѣбнымъ проміньемъ сыпавъ прямо на грушу. Груша, погружена въ глубокôмъ снѣ, стояла тихо, ледво-ле-ледво похитуючи дрôбненькими галузками. Цѣла обляглена иніемъ мѣнилась до мѣсяця рôзными барвами. Вороны на вершку грушѣ спали такъ само, якъ перше, тихимъ сномъ... Марко поплювавъ собѣ долони и цюкнувъ сокирою въ грубый пень дерева. Перша трѣска вôдскочила на бôкъ и Маркови выдало ся, що груша нѣбы здрôгнулась — зъ болю и въ него якось дивно защемѣло коло серця. Но вôнъ подумавъ собѣ, що тамъ въ хатѣ его Федь лежить хорый, що ему дуже зимно, и вôнъ перехрестивъ ся и ставъ дальше рубати. „Га, стара ты вже, небого! — говоривъ вôнъ, вôдсапуючи, — порохнава ты, и такъ тобѣ вже не довгій вѣкъ... Послужи-жь менѣ въ сѣмъ тяжкôмъ горю... може Федь подужае, коли ему буде тепло." И вôнъ рубавъ все дальше, трѣски вôдскакували, а пôтъ вкрывавъ его чоло. Вôнъ врубувавъ ся все глубше въ дерево, а порохна анѣ слѣду не було. Осъ вже по задово дорубаесь до самого стрижѣня, а груша все здорова, якъ дзвôнъ, — Богъ знае, якъ довго могла бы ще стояти и грушки родити... Марко чуе, якъ ему сльозы тиснуть ся до очей, но вôнъ затиснувъ зубы и рубае все дальше и дальше, мовь бы хотѣвъ ударами сокиры заглушити свôй жаль.

Марко втомивъ ся и ставъ вôдпочивати.

— „Мôй предокъ, той, що посадивъ ту грушу — думавъ собѣ Марко, обтираючи пôтъ зъ чола, — чи погадавъ вôнъ, що его потомокъ зôйде на такій злидни, що стане рубати та нищити сю батькôвску памятку? Нѣ! здасесь, не могъ про се тогдѣ погадати. Но чого менѣ такй думки лѣзуть до головы?..." Десь далеко въ селѣ залунала весела пѣсня. Мабуть якійсь нарубокъ ишовъ кудысь... хто знае, куды вôнъ ишовъ? Може йшовъ до любки, а може вертавъ вôдъ неи и уносивъ радостію, видно, мусѣвъ добути на верхъ тѣ радôстне почуване, що розпирало его грудь, и затягнувъ веселу пѣсню, а звукы тои пѣснѣ розходили ся въ чистôмъ и тихомъ воздусѣ по цѣлôмъ селѣ и долетѣли до ушей Марка Бурого. Его мовь-бы хто ножемъ потягнувъ коло серця, такъ противною ему стала та весела пѣсня... И якъ люде можуть веселити ся, коли ему такъ тяженько коло серця? коли ему такъ сумно?...

Вôнъ зайшовъ зъ другого боку грушѣ и ставъ дальше рубати дерево. Сокира блыскала до мѣсяця, трѣски вôдскакували, а весела пѣсня не переставала лунати. Вкôнци груша затрѣщала и зъ шумомъ та лоскотомъ повалилась на землю... Перелякані вороны зъ дикимъ крикомъ стали лѣтати понадъ зрубеною чуприною Марка Бурого, а Марко Бурый выпустивъ зъ рукъ сокиру на снѣгъ и похиливъ голову на груди...

Т. Ветлинъ.

Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на противъ друкарнѣ „Свободы"

Ю. Щяпчика и Г. Трохановского.

Въ кождой хвили свѣже мясо всякого рода. И волове и теляче и вепрове. Ану газдынѣ не волочѣть ся по чужихъ — маете своихъ!

JOHN GLOWA,

EXCELSIOR, PA.

Одинокій шторъ на цѣлый Excelsior

Ивана Гловы.

Вже его непотребуемо захвалювати, бо каждый не вôдъ нинѣ его знае, а хто еще не знае, най зайде и купить, а певно не пожалуе.

Рускій комп. шторъ

Second str.

MT. CARMEL, PA.

Перворядный рускій шторъ заосмотреный въ всѣ потрѣбнй товары, найлѣпшого ґатунку и по найтуньшой цѣнѣ. Каждый Русинъ, если потрѣбуе що купити, повиненъ удавати ся до своихъ краянôвъ, рôдныхъ братôвъ, а не вспомагати чужинцѣвъ.

Русины до Русинôвъ!

Знаменитый кравецъ

BARTOLOMEJ MADRY,

822 Race str.

SHAMOKIN, PA.

(коло польского костела.)

Всякого рода убрания робить дуже добре, после найновѣйшои моды и дешево. Робить въ часъ всякй замовленя и дае найлѣпшй матерія, а помимо того дуже тунъо. Цѣлй убрания починнѣ вôдъ $12.00 и высше, сподні вôдъ $3.00 и т. д.

Въ его робôтни робить нашъ Русинъ Петро Кузмичъ.

LIACHOWICZ & FEINBERG

(Ляховичъ и Файнбергъ)

425 Shamokin st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскй зегармістры и ювілеры.

Всяки направы зегарковъ выконують точно, таньо и въ короткомъ часѣ и за направу гварантуе. — Мае на складѣ великій выбôръ зигарковъ золотыхъ и срѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту кождого зигарка гварантуе.

Обручки слюбни, якъ хто купуе дôстае въ подарунку гарный будзѣкъ.

Стѣннй зегары дають на выплатъ.

PETRO SERAFIN

Петро Серафинъ

424 Shamokin St.

Рускій готель.

Мае пиво, віску и всякй другй здоровй напитки. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солідна.

Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ пôдпомагати.

РУСКІЙ КОМ. ШТОРЪ

727 Commerce st.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Менажеры:

Михаилъ Лабовскій

Михаилъ Колодѣй

Всяки товары найлѣпшого сорта, дуже тунй

Родимцѣ! не спомагайте жидôвъ, але своихъ братôвъ!

РУСКА ТОРГОВЛЯ

(Greek Store Company)

415 Shamokin St,

въ ШАМОКІНЪ ПА.

Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю свôй богатый складъ всякого рода виктуалôвъ и майнерскихъ знарядôвъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И гербата,
Перецъ, гвозды й кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина й сушенина.
Е черпушка,
Е петрушка.

Іоанъ Захаріяшь

(JOHN ZACHARIASZ)

Freeland, Pa.

Выготовляе всякй рѣзбярскй церковнй роботы, якъ иконостасы, олтарѣ обохъ обрядôвъ и другй рѣчи. За солідну роботу ручать священники и рады церковнй, для котрыхъ церковь вôнъ роботы выготовлявъ.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ

Теодоръ Олесньовичъ

(Theodore Olesniowicz)

319 Beech st.

SCRANTON, PA.

Найлѣпшій кравецъ на цѣлу околицю. Учивъ ся въ краю и въ Америцѣ. Найлѣпше знае робити одежи для священникôвъ — якъ реверенды й пр. Всякй вôдзнаки и шапки для Братствъ дуже хорошо выготовляе. Робить дуже добре, якй хочете убрания цивільнй.

Людe, Русины — вже часъ покинути жидôвъ — вже часъ зайти до своего чоловѣка.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.

TROMETTERS'

(Тромейтеръ)

Cor. Rock & Sunbury str.

SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечери.

Въ кождôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пильна и солідна.

Особнй покоѣ для родинъ. — Найлучшй вина, пива, лікеры, віски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовсѣмъ приѣзднымъ.

Пишучій сей адвертайсментъ ручить за Тромейтера.

Гаврінлъ Малинякъ

Гуртовный складъ (Wholsale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого ґатунку

Братя! замовляйте у своего!

M. ROTHSCHILD,

642 E. Sunbury St.

ШАМОКИНЪ, ПА.

Великій складъ всякого рода убрань, для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякй другй рѣчи того рода въ найлѣпшôмъ ґатунку, въ низькихъ цѣнахъ.

JOSEPH WALLISCH

JOHN AMBICKI

(Йосифъ Валѣшь)

(Иванъ Амбицкій)

212 Lincoln St.

SHAMOKIN, PA.

Спôлка найлѣпшихъ, найсоліднѣйшихъ и найтаньшихъ кравцѣвъ на цѣле мѣсто.

Роблять дуже ладно убрания нови, на весѣля, недѣлѣ, свята и на будни дни. Хто разъ у нихъ купить убранс, певно пѣколи до другого кравця не зайде, бо такъ полюбить ихъ роботу, що и другому ще порадить зайти до нихъ.

Мають на складѣ готови убраня кошулѣ, и други розличии рѣчи.

Спровуйте краяне, а не пожалуете.

HOTEL

HETMAN CHMIELNICKI.

ALEXY HALABURDA

Mt. CARMEL, PA.

Коло л'гайского діпа есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякй напои, якъ віска, пиво, румъ, темперъ дуже добрй и здоровй. Хто хоче перепочувати, знайде тамъ чисте лôжко и чемну услугу.

Ану Русины! Чижь будете все ходити по чужихъ людяхъ и за свои гронѣ по кутахъ стояти?

Dr. F. J. MEEK,

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ

Cor. Shamokin & Chesnut st.

Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякй хоробы совѣстно и въ короткôмъ часѣ. Особливо незрôвнаный лѣкарь въ справахъ положничихъ.. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

НАЙСТАРША, НАЙЛУЧША, НАЙСЛАВНѢЙША

АПТИКА

есть безпеpечно

T. R. CLARKSON & CO.

Cor. Shamokin & Sunbury st.

SHAMOKIN, PA.

Всѣ докторы мѣжь котрыми и Д-ръ Миколайчикъ шлють свои рецепты и поручають всѣмъ тую аптику, де всѣ лѣки приготовляють ся совѣстно.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ

въ

ОЛИФАНТѢ ПА

Пôдъ зарядомъ

ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты. Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потрѣбнй товары и всякого рода по якъ найтаньшôй цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашй ґаздынѣ най йдуть громадно!

На що Юськôвъ, Шмулѣвъ помагати? Идѣть до свого.

W. H. LEWIS,

622. Sunbury St.

BRANCH STORE.

11. N. Shamokin str.

SHAMOKIN, PA.

Складъ всякихъ музичныхъ инструментôвъ, якъ трубы, гармоніи, пяніна, скрипки, басы и другй красный инструменты. Цѣны не высокй, а инструменты дуже добрй, спроваджованй зъ найлѣпшихъ фабрикъ. Якъ-бы хто хтѣвъ повеселити ся въ недѣлю и свята, най зайде тамъ, а купить собѣ таньо красный, музичный инструментъ.

Найлѣпше лѣкарство на всѣ слабости зъ фабрикѣ:

„RIPANS CHEMICAL Company"

Лѣчить слѣдуючй слабости: Нудность, мдлости, бôль головы, цѣмѣрку, вѣтры, нестравность, затверджѣне, направляе жолудокъ и всѣ другй слабости.

Лѣкарства тй называють ся такъ:

Ripans Tabules.
Ripans Tabules cure nausea.
Ripans Tabules: at druggists.
Ripans Tabules cure dizziness.
Ripans Tabules cure flatulence.
Ripans Tabules cure headache.
Ripans Tabules cure dyspepsia.
Ripans Tabules assist digestion.
Ripans Tabules cure bad breath.
Ripans Tabules cure billousness.
Ripans Tabules: one gives relief.
Ripans Tabules cure indigestion.
Ripans Tabules cure torpid liver.
Ripans Tabules: gentle cathartic.
Ripans Tabules cure constipation.
Ripans Tabules: pleasant laxative.
Ripans Tabules: for sour stomach.
Ripans Tabules cure liver troubles.

Можна дôстати во всѣхъ аптикахъ.

Хто хоче напити ся свѣжого пива, доброи віски и въ кождôмъ часѣ достати закуску — най пріиде до честного руского чоловѣка

Ивана Репа

(JOHN REPA)

118. Public Square

Exchange Hotel Restaurant— а дуже добре буде услуженый.

Хто мае яку справу на кортѣ не потрѣбуе далеко ходити, а при тôмъ и добру пораду дôстане у

ИВАНА РЕПЫ.

въ Wilkes Barre, Pa.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Выпаймае такожь керачи на похороны, хрестины и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300

PEARL and MULBERRY st

SHAMOKIN PA.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA

Пиво одного зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Pennsylvenii „LAUER BREWING CO." есть вôльне вôдъ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгда одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть спорджано пôдъ зарядомъ одного зъ найздôбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварôвъ.

Выробляе въ найлѣпшôмъ ґатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.

Сальонѣсты и приватнй родины повинни замавляти пиво лишень въ броварѣ:

LAUER BREWING CO.

READING, PA.

Хто хоче справити яку офѣру до свои церкви

нехай ся зверне до найсолѣднійшого и найлѣпшого

Руского товариства для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ въ Самборѣ.

ТОВАРИСТВО СЕ МАЕ У СЕБЕ НА СКЛАДѢ:

наплечники, стихари, поясы, обрусы, плитоны, фелоны, епитрахилѣ, образы, плащаницѣ, чаши, лѣхтари, хресты, хоругвы, книги церковнй и взагалѣ всякй рѣчи потрѣбнй до ужитку церковного.

ЯКЪ НАЙДЕШЕВШИ ЦѢНЫ.

При замовленяхъ на больше якъ 100 злр. а. в. вôдповѣдный опустъ (рабатъ).

Всѣ рѣчи выкôнченй стисло пôсля приписôвъ гр. кат. обряду. Товаръ приходить на мѣсце призначеня найдальше за мѣсяць вôдъ часу замовленя.

Товаръ высылаесь лишь за попереднымъ присланемъ належитости, або за послѣплатою (C. O. D.).

Адресуйте такъ:

„Товариство для выробу и торговлѣ ризъ церковныхъ" въ Самборѣ,

AUSTRIA, GALICIA.

9 W. CENTER ST.

SHENANDOAH PA

ФАБРИКАНТЪ

Прапорôвъ (фанъ Хоруговъ, Вôдзнакъ Пасôвъ, Шапокъ для Братствъ

Фана для паради зъ найлѣпшого сдвабу; чотыри и пôвъ черезъ шѣсть и пôвъ стопъ зô всѣма приборами $25, и 26.75

Прапоры бôльши зъ найлѣпшои матерія по $32.00 $35.00 $45.00 и $50.00

Пишѣть по цѣнники и по пробу до:

R. H. MORGAN

9 W. Centre St.,

SHENANDOAH, Pa.

Молись, трудись, учись, до СОЮЗА запишись, до читальнѣ ходи, Бога въ сердцю май, ближнього люби, церковь посѣщай, Свободу читай, Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся. Въ льотерію не грайте, тôлько грôшь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому", ану скиньтесь по центови. Се не забувайте! . . . . Буде зъ васъ.